

Wstępne informacje o wynikach egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w kwietniu 2016 r.

Województwo podlaskie

Egzamin gimnazjalny został przeprowadzony od 18 do 20 kwietnia 2016 r. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin w dniach 1–3 czerwca 2016 r.¹

Egzamin gimnazjalny składał się z trzech części. W części pierwszej – humanistycznej – gimnazjaliści rozwiązywali zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z języka polskiego (w dwóch odrębnych arkuszach), a w części drugiej – matematyczno-przyrodniczej – zadania z przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii oraz z matematyki (również w dwóch odrębnych arkuszach). W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zadania z wybranego języka obcego nowożytnego albo tylko na poziomie podstawowym, albo na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

Wyniki tegorocznego egzaminu pokazują, że uczniowie bardzo dobrze poradzi sobie między innymi z zadaniem z języka polskiego, które sprawdzało odbiór tekstów kultury i wykorzystanie zawartych w nich informacji (por. [tutaj](#)). Większości gimnazjalistów nie przysporzyło również problemów zadanie z historii sprawdzające umiejętność analizowania i wnioskowania na podstawie źródła ikonograficznego (por. [tutaj](#)). Z matematyki uczniowie wykazali się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji z wykresu (por. [tutaj](#)), a z fizyki umiejętnością posługiwania się pojęciem przyspieszenia do opisu ruchu (por. [tutaj](#)). Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego oraz rosyjskiego na poziomie podstawowym najlepiej poradzi sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych (por. [tutaj](#)). Na poziomie rozszerzonym uczniowie przystępujący do egzaminu z języka rosyjskiego najlepiej poradzi sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu; w przypadku języka niemieckiego najwyższe wyniki gimnazjaliści osiągnęli za zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstów pisanych. Zdający język angielski niemal w równym stopniu opanowali umiejętności rozumienia tekstów pisanych i rozumienia ze słuchu, osiągając w tych dwóch obszarach wyniki wyższe niż w pozostałych zakresach umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym (por. [tutaj](#)).

Egzamin wskazał również umiejętności, które gimnazjaliści opanowali słabiej. W części humanistycznej z języka polskiego trudność sprawiło uczniom między innymi zadanie sprawdzające funkcjonalne wykorzystanie wiadomości z zakresu świadomości językowej (por. [tutaj](#)), a z historii i wiedzy o społeczeństwie zadanie dotyczące chronologii historycznej (por. [tutaj](#)). Z matematyki najtrudniejsze okazało się zadanie wymagające zastosowania twierdzenia Pitagorasa w nietypowej sytuacji (por. [tutaj](#)), a z chemii – planowania doświadczenia, w wyniku którego można otrzymać określoną substancję (por. [tutaj](#)). W trzeciej części egzaminu na poziomie podstawowym uczniom zdającym język angielski oraz niemiecki największą trudność sprawiły zadania sprawdzające umiejętność stosowania środków językowych. W przypadku egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym najtrudniejsze dla gimnazjalistów okazały się zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych. Na poziomie rozszerzonym we wszystkich językach obcych nowożytnych poza językiem rosyjskim największą trudność sprawiło gimnazjalistom rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętność stosowania środków językowych. Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego, najslabiej opanowali umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej (por. [tutaj](#)).

¹ Wyniki egzaminacyjne uczniów, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu, nie zostały uwzględnione w niniejszym zestawieniu.

Szczegółowe informacje dotyczące wyników tegorocznego egzaminu gimnazjalnego będą dostępne w sprawozdaniu, które zostanie opublikowane na stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży **24 sierpnia** br. Informacja dotycząca słabszych stron uczniów bez wątpienia będzie dla nauczycieli cenną wskazówką na temat zagadnień, którym należy poświęcić więcej uwagi w pracy z kolejnymi rocznikami gimnazjalistów. Może temu służyć analiza wyników poszczególnych zadań dokonywana przez zespoły nauczycielskie danej grupy przedmiotów w każdej szkole.

W województwie podlaskim do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło 11 020 uczniów spośród 11 087 zgłoszonych trzecioklasistów (99,4%). W TABELI 1. przedstawiono liczbę uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszach w wersji standardowej oraz w arkuszach dostosowanych do potrzeb uczniów: z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidzących i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących oraz z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

TABELA 1. LICZBA UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W KWIECIEŃNI 2016 R.
– WOJEWÓDZTWO PODLASKIE

Część egzaminu i zakres/poziom	Arkusz w wersji standardowej	Arkusze w wersjach dostosowanych	Razem
Część humanistyczna			
Historia i wiedza o społeczeństwie	10 777	234	11 011
Język polski	10 779	234	11 013
Część matematyczno-przyrodnicza			
Przedmioty przyrodnicze	10 739	235	10 974
Przedmioty przyrodnicze w języku litewskim	34	-	34
Matematyka	10 741	235	10 976
Matematyka w języku litewskim	34	-	34
Część z języka obcego nowożytnego			
Poziom podstawowy	10 782	228	11 010
Poziom rozszerzony	8 880	55	8 935

Pozostali uczniowie przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu br. albo byli zwolnieni z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty².

Na kolejnych stronach przedstawiamy podstawowe dane statystyczne dotyczące egzaminu gimnazjalnego w 2016 r. oraz przykładowe zadania z poszczególnych zakresów/poziomów wraz z krótkim ich omówieniem. Zadania zostały wybrane tak, aby zilustrować umiejętności, które gimnazjaliści opanowali dobrze lub bardzo dobrze, oraz takie, które opanowali słabiej.

Zadania we wszystkich arkuszach sprawdzały, w jakim stopniu gimnazjaliści opanowali wymagania ogólne i szczegółowe z zakresu dziewięciu przedmiotów egzaminacyjnych określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego. Poszczególne zadania w arkuszach egzaminacyjnych mogły również – w myśl zasady kumulatorywności przyjętej w podstawie – odnosić się

² Tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 2156, z późn. zm.

do wymagań przypisanych do wcześniejszych etapów edukacyjnych (I i II). W TABELI 2. przedstawiono podstawowe informacje dotyczące formatu arkuszy egzaminacyjnych z sześciu zakresów/poziomów.

TABELA 2. FORMAT ARKUSZY EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2016 R.

Część egzaminu i zakres/poziom	Krótka charakterystyka arkusza egzaminacyjnego
Część humanistyczna z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie	Arkusz standardowy zawierał 25 zadań zamkniętych, w tym 20 zadań z historii i 5 zadań z wiedzy o społeczeństwie. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Były także zadania, które miały inną formę, np. typu prawda-falsz oraz na dobieranie.
Część humanistyczna z zakresu języka polskiego	Arkusz standardowy zawierał 22 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 2 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych pojawiły się różne ich typy: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz i na dobieranie. Zadanie krótkiej odpowiedzi wymagało od gimnazjalistów zajęcia stanowiska i uzasadnienia go w odwołaniu do tekstu Tadeusza Rojka <i>Damy, rycerze i dżinsy</i> oraz własnych obserwacji, a zadanie rozszerzonej odpowiedzi – napisania charakterystyki bohatera literackiego, który wolność uznał za najważniejszą wartość.
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu przedmiotów przyrodniczych	Arkusz standardowy zawierał 24 zadania zamknięte i sprawdzał wiadomości i umiejętności z zakresu czterech przedmiotów: biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z przedmiotów reprezentowany był przez sześć zadań różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz, na dobieranie.
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu matematyki	Arkusz standardowy zawierał 23 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 3 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych większość stanowiły zadania wyboru wielokrotnego, w których należało wybrać jedną z podanych odpowiedzi, a w pięciu zadaniach typu prawda-falsz – ocenić prawdziwość zdań. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym	Arkusz standardowy zawierał 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda-falsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w jedenaście wiązek. Zadania sprawdzały rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym	Arkusz standardowy zawierał 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w pięć wiązek. Zadania zamknięte sprawdzały rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych. Arkusz zawierał również 10 zadań otwartych z luką, sprawdzających umiejętność stosowania środków językowych oraz jedno zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi, w którym uczeń musiał stworzyć e-mail.

Rozkłady wyników uczniów i parametry statystyczne rozkładu wyników są dostępne [tutaj](#).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w zależności od lokalizacji szkoły są dostępne [tutaj](#).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego na skali centylowej są dostępne [tutaj](#).

Na zaświadczeniu o szczegółowych wynikach egzaminu zostanie podany wynik procentowy oraz wynik na skali centylowej dla każdego zakresu/poziomu egzaminu gimnazjalnego, do których uczeń przystąpił.

- **Wynik procentowy** określa odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które zdający zdobył za zadania z danego zakresu/poziomu.
- **Wynik centylowy** określa odsetek liczby gimnazjalistów (zaokrąglony do liczby całkowitej), którzy uzyskali z danego zakresu/poziomu wynik taki sam lub niższy niż zdający.

Na przykład uczeń, który z języka polskiego uzyskał 78% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), dowie się z zaświadczenia, że wynik taki sam lub niższy uzyskało 89% wszystkich zdających (wynik centylowy), co oznacza, że wynik wyższy uzyskało 11% zdających. Wynik centylowy umożliwia każdemu zdającemu porównanie swojego wyniku z wynikami uczniów w całym kraju.

W TABELI 3. przedstawiono skalę staninową średnich wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego w 2016 r.

TABELA 3. SKALA STANINOWA ŚREDNICH WYNIKÓW SZKÓŁ (W %) Z EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2016 R.

Stanin	Historia i wiedza o społeczeństwie	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Język angielski na poziomie podstawowym	Język niemiecki na poziomie podstawowym
1	25–37	14–36	20–32	12–21	25–36	26–33
2	38–46	37–55	33–40	22–33	37–45	34–38
3	47–50	56–61	41–44	34–39	46–51	39–43
4	51–53	62–65	45–47	40–43	52–57	44–50
5	54–56	66–69	48–51	44–48	58–63	51–59
6	57–59	70–73	52–54	49–53	64–70	60–66
7	60–64	74–78	55–59	54–60	71–79	67–75
8	65–73	79–84	60–70	61–72	80–91	76–85
9	74–92	85–97	71–92	73–96	92–99	86–100

Uwaga: ze względów statystycznych w TABELI 3. nie uwzględniono wyników tych szkół, w których do egzaminu gimnazjalnego w 2016 roku przystąpiło mniej niż 5 uczniów.

E-OCENIANIE EGZAMINU GIMNAZJALNEGO Z ZAKRESU MATEMATYKI

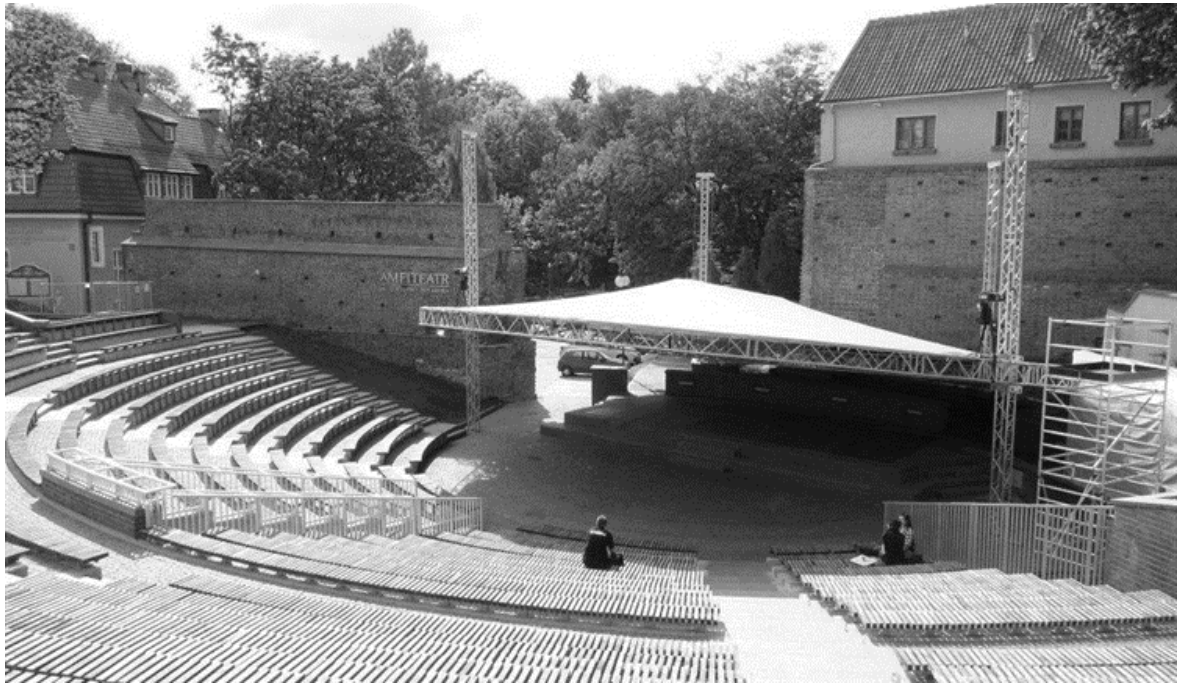
W tym roku po raz pierwszy rozwiązania zadań otwartych z egzaminu gimnazjalnego z matematyki w całym kraju zostały ocenione z wykorzystaniem elektronicznego systemu oceniania (tzw. *e-ocenie*). Egzaminatorzy, korzystając ze skanów prac uczniów i ze specjalnego oprogramowania (*scoris®Assessor*), ocenili na ekranach domowych komputerów poprawność rozwiązań około 890 tysięcy zadań. W sesji e-ocenia wzięło udział 1 378 egzaminatorów. Przed przystąpieniem do oceniania prac każdy egzaminator uczestniczył w szkoleniu dotyczącym zasad oceniania zadań oraz korzystania z programu komputerowego. Praca egzaminatorów była na bieżąco monitorowana przez przewodniczących zespołów egzaminatorów oraz koordynatorów oceniania poszczególnych zadań.

CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Egzamin gimnazjalny w części humanistycznej z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie wymagał od zdających wykazania się umiejętnościami: sytuowania wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych w czasie, analizy i interpretacji historycznej, wyszukiwania oraz porównywania informacji pozyskanych z różnych źródeł – tekstów, map, ilustracji, diagramu oraz tablicy genealogicznej. Za rozwiązanie zadań gimnazjaliści uzyskali średnio 56% punktów możliwych do zdobycia.

Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 2.

Ilustracja do zadania 2.

Zadanie 2. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Kształt obiektu architektonicznego przedstawionego na ilustracji nawiązuje do formy

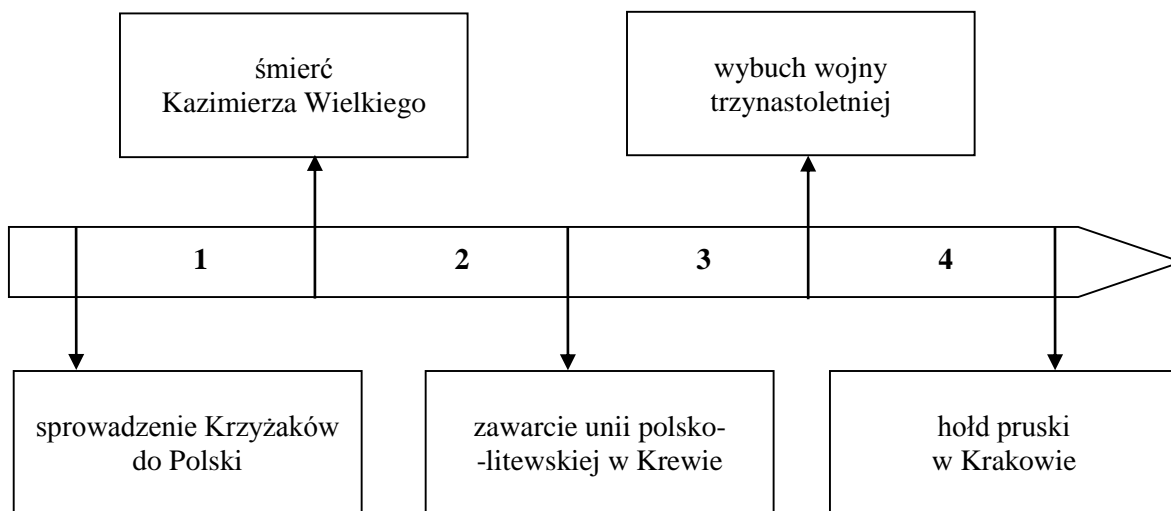
- A. forum rzymskiego.
- B. rzymskiej bazyliki.
- C. teatru greckiego.
- D. ateńskiej agory.

W zadaniu tym sprawdzano umiejętność analizy ikonografii. Uczeń powinien rozpoznać, że obiekt przedstawiony na ilustracji nawiązuje do formy amfiteatru greckiego. Zadanie poprawnie rozwiązało 91% uczniów.

Trudność sprawiło uczniom m.in. zadanie 7., które sprawdzało umiejętność analizy tekstu i kompetencje z zakresu chronologii historycznej.

Tekst i taśma chronologiczna do zadania 7.

Po zniesieniu zatem i rozbiciu całej potęgi nieprzyjacielskiej, przy czym także wielki mistrz pruski Ulryk, marszałkowie, komturowie, rycerze wszyscy i znakomitsi w wojsku pruskim panowie poginęli, reszta nieprzyjaciół poszła w rozsypkę, a raz tył podawszy pierzchała ciągle w popłochu. Władysław, król polski, nierychle wprawdzie i ciężkim okupione trudem, zupełnie jednak nad mistrzem i Krzyżakami otrzymał zwycięstwo.

Zadanie 7. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wydarzenie opisane w tekście miało miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Uczniowie musieli rozpoznać wydarzenie opisane we fragmencie kroniki Jana Długosza, a następnie umiejscowić je na taśmie chronologicznej. Wszystkie informacje niezbędne do wykonania tego zadania znajdowały się w tekście, więc gimnazjaliści nie powinni mieć problemów z identyfikacją wydarzenia. Zdający nie poradzi sobie z usytuowaniem w czasie bitwy pod Grunwaldem, prawdopodobnie dlatego, że nie znają najważniejszych wydarzeń związanych z relacjami polsko-krzyżackimi. Zadanie to poprawnie wykonało 32% piszących.

CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU JĘZYKA POLSKIEGO

Za rozwiązanie zadań z zakresu języka polskiego gimnazjaliści uzyskali średnio 68% punktów. Uczniowie bardzo dobrze poradzi sobie z zadaniami zamkniętymi, które sprawdzały odbiór tekstów kultury i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Trudniejsze okazały się zadania dotyczące świadomości językowej.

Bardzo łatwe dla gimnazjalistów okazało się zadanie 9.

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W postawie sztucznej róży wyczuwa się

- A. troskę.
- B. drwinę.
- C. współczucie.
- D. zakłopotanie.

Zadanie sprawdzało, czy uczniowie potrafią odczytać intencję wypowiedzi – dezaprobatę. Aby je poprawnie wykonać, musieli wskazać postawę, jaką wobec prawdziwej róży przyjmuje sztuczny kwiat. Utwór Jana Sztaudyngera „Róża prawdziwa i sztuczna” okazał się łatwy w interpretacji i rozumieniu znaczeń przenośnych. Zadanie poprawnie rozwiązało 92% uczniów.

Tegoroczni gimnazjaliści słabiej poradzi sobie m.in. z zadaniem 17.

Zadanie 17. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie 1., 2. albo 3.

Wypowiedzenie *Do domu spacerem przez gwarny rynek jest*

A.	zdaniem pojedynczym,	ponieważ	1.	nie występuje w nim podmiot.
☒ B.	równoważnikiem zdania,		2.	zawiera tylko jedno orzeczenie.
			☒ 3.	nie ma osobowej formy czasownika.

Zdający na konkretnym przykładzie musieli rozpoznać rodzaj wypowiedzenia i uzasadnić swój wybór. 56% uczniów poradziło sobie z rozwiązaniem tego zadania. Problemy pozostałych uczniów mogą wynikać z braku umiejętności rozpoznawania podstawowych funkcji składniowych wyrazów – w tym wypadku podmiotu i orzeczenia (umiejętność obowiązująca już w szkole podstawowej), a przede wszystkim z niedostrzeżenia cechy, która charakteryzuje równoważnik zdania – braku osobowej formy czasownika.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH

Egzamin gimnazjalny z zakresu przedmiotów przyrodniczych obejmował zadania z biologii, chemii, fizyki i geografii, sprawdzające między innymi umiejętności poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji, rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów oraz przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników. Za rozwiązanie zadań z zakresu przedmiotów przyrodniczych uczniowie uzyskali średnio 52% punktów.

Dla tegorocznych gimnazjalistów najłatwiejszym okazało się zadanie 13., sprawdzające umiejętność wskazywania w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk fizycznych opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych.

Zadanie 13. (0–1)

Obserwując start zawodników w biegu na krótkim dystansie, zauważono, że jeden z nich już po pierwszej sekundzie wyprzedził pozostałych biegaczy.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Analizując ruch tego zawodnika, możemy stwierdzić, że w czasie pierwszej sekundy

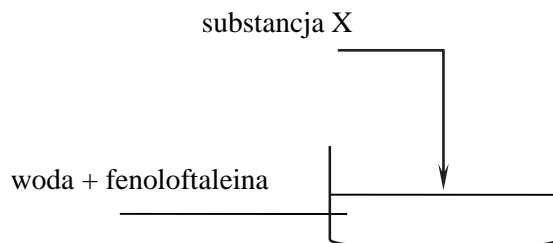
- A. pokonał on krótszy dystans niż pozostali.
- B. tylko on poruszał się ruchem przyśpieszonym.
- C. poruszał się on z największym przyśpieszeniem.
- D. poruszał się z tą samą średnią prędkością co pozostali.

Poprawne rozwiązanie zadania wymagało analizy podanych informacji oraz rozumienia pojęcia przyśpieszenia. Jeśli jeden z biegaczy po pierwszej sekundzie ruchu wyprzedził pozostałych, czyli przebył większą drogę niż inni zawodnicy, to znaczy, że w tym czasie uzyskał największy przyrost prędkości. Podane informacje właściwie zinterpretowało 87% piszących.

Bardzo trudnym dla uczniów okazało się zadanie 8., sprawdzające umiejętność rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów oraz opanowania czynności praktycznych.

Zadanie 8. (0–1)

Przeprowadzono doświadczenie, którego przebieg zilustrowano na poniższym schemacie.

Zaobserwowano wydzielanie się pęcherzyków gazu i zmianę barwy roztworu.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Substancją X, której dodanie do wody skutkuje otrzymaniem zasady oraz wydzieleniem wodoru, jest

A. Na

B. Na₂O

C. NaOH

D. NaCl

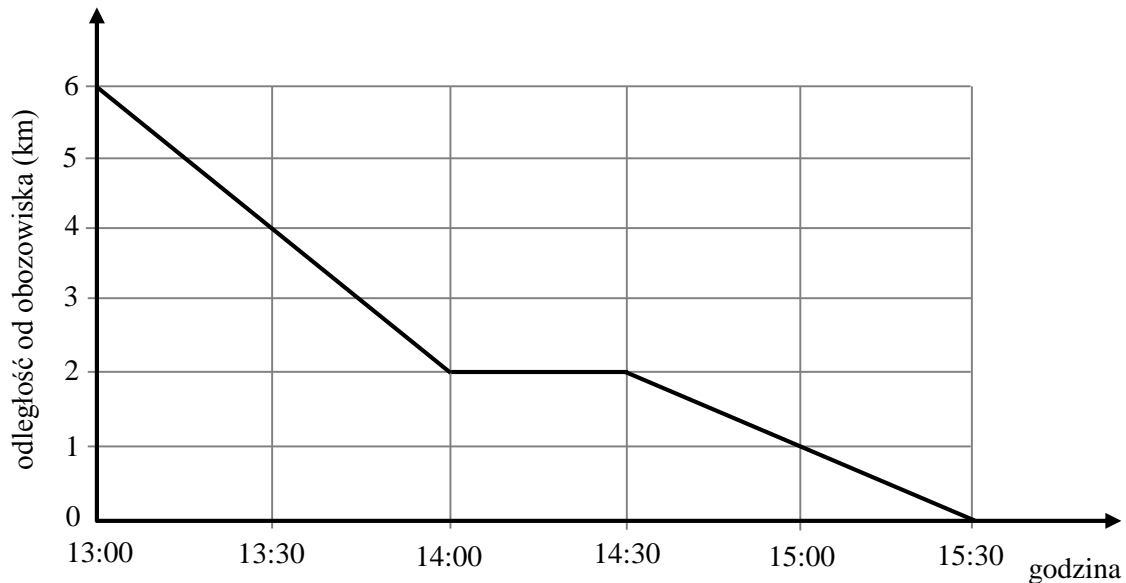
Rozwiązanie zadania wymagało od zdających znajomości sposobów otrzymywania wodorotlenków. Należało przeanalizować schemat doświadczenia wraz z opisem obserwacji i na tej podstawie wskazać substancję, której dodanie do wody skutkuje otrzymaniem zasady oraz wydzieleniem wodoru. Spośród podanych w zadaniu substancji zasadę sodową można otrzymać, wykorzystując sól, tlenek sodu i wodorotlenek sodu, natomiast tylko w reakcji aktywnego metalu z wodą wydzielą się wodór. Mimo że doświadczenie to jest zalecane do wykonania na lekcjach w celu pełnej realizacji wymagań zawartych w podstawie programowej, tylko 17% gimnazjalistów poradziło sobie z tym zadaniem.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU MATEMATYKI

Za rozwiązanie zadań z zakresu matematyki gimnazjaliści uzyskali średnio 49% punktów możliwych do zdobycia. Jednym z najłatwiejszych zadań okazało się zadanie 1., w którym uczniowie powinni wykazać się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji.

Zadanie 1. (0–1)

Zastęp harcerzy wyruszył z przystanku autobusowego do obozowiska. Na wykresie przedstawiono zależność między odległością harcerzy od obozowiska a czasem wędrówki.

Które z poniższych zdań jest falszywe? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

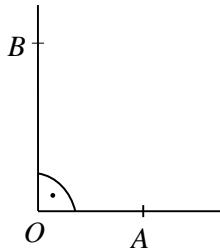
- A. Harcerze dotarli do obozowiska po 2,5 godziny.
- B. W ciągu pierwszej godziny harcerze przeszli 2 km.
- C. Podczas wędrówki harcerze zatrzymali się na 30-minutowy postój.
- D. O godzinie 14:15 harcerze byli w odległości 2 km od obozowiska.

Zadanie, którego treść nawiązuje do sytuacji praktycznej, sprawdzało umiejętność odczytywania i interpretowania informacji przedstawionych w formie wykresu. Rozwiązało je poprawnie 77% gimnazjalistów.

Dużo więcej trudności sprawiło zdającym zadanie 18.

Zadanie 18. (0–1)

Ewa narysowała kwadrat o boku 1, prostokąt o bokach 2 i 1 oraz kąt prosty o wierzchołku O .

Następnie od wierzchołka O kąta prostego odmierzyła na jednym ramieniu kąta odcinek OA o długości równej przekątnej kwadratu, a na drugim ramieniu – odcinek OB o długości równej przekątnej prostokąta.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Długość odcinka AB jest równa

A. $\sqrt{7}$

B. $\sqrt{2} + \sqrt{5}$

C. $\sqrt{5}$

D. $\sqrt{2} + \sqrt{3}$

Rozwiązanie zadania polegało na zauważeniu, że odcinek AB jest przeciwprostokątną trójkąta prostokątnego BOA , którego przyprostokątne OA i OB są przekątnymi danego kwadratu i prostokąta. Aby wyznaczyć długości tych odcinków należało zastosować twierdzenie Pitagorasa i wykonać obliczenia z użyciem pierwiastków. Zadanie okazało się najtrudniejszym w arkuszu – poprawnie rozwiązało je 30% gimnazjalistów.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO

Egzamin z języka obcego nowożytnego zdawany był na dwóch poziomach: podstawowym i rozszerzonym. Wszyscy gimnazjaliści przystępowali do egzaminu na poziomie podstawowym, natomiast uczniowie, którzy kontynuowali w gimnazjum naukę danego języka po szkole podstawowej, rozwiązywali obowiązkowo także zadania na poziomie rozszerzonym. Do egzaminu na poziomie rozszerzonym mogli przystąpić również uczniowie, którzy rozpoczęli naukę wybranego języka w gimnazjum.

Zdający mieli możliwość przystąpienia do egzaminu z jednego z języków, których uczyli się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego albo włoskiego. Wszystkie arkusze egzaminacyjne miały identyczną formę, składały się z takich samych części i takiej samej liczby zadań takiego samego typu, za które można było otrzymać taką samą liczbę punktów.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – 66% punktów
- z języka niemieckiego – 56% punktów
- z języka rosyjskiego – 68% punktów.

W niniejszej analizie pominięto dane dla języka francuskiego i hiszpańskiego ze względu na niewielką grupę zdających, a co za tym idzie, nieporównywalność odpowiednich danych dla tych języków z danymi dla języków zdawanych przez dużą liczbę uczniów.

W arkuszu egzaminacyjnym sprawdzane były umiejętności uczniów w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Na podstawie analizy wyników można stwierdzić, że gimnazjaliści przystępujący w tym roku do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego oraz rosyjskiego najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość funkcji językowych. W języku angielskim i niemieckim wyniki za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były niemal równie wysokie.

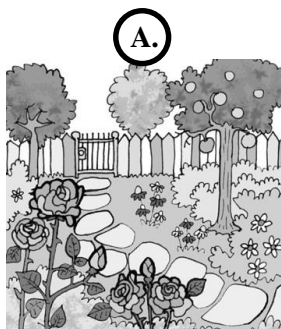
W zadaniu 1., sprawdzającym różne umiejętności z podstawy programowej w zakresie rozumienia ze słuchu, trudniejsze okazały się zadania cząstkowe, w których uczniowie mieli wykazać się umiejętnością zrozumienia tekstu jako całości niż zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Więcej problemów sprawiło uczniom określanie głównej myśli tekstu lub intencji nadawcy/autora tekstu niż określanie kontekstu wypowiedzi.

Ilustrują to poniższe przykłady z języka angielskiego i niemieckiego.

Zadanie 1.(fragment)

Usłyszysz dwukrotnie teksty. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu z podanych odpowiedzi wybierz właściwą. Zakreśl literę A, B albo C.

1.4. Where are the people talking?

Transkrypcja

Boy: Why don't we have dinner here today?

Girl: OK, but first we should help Dad in the kitchen.

Boy: We don't have to. Mum is helping him.

Girl: Oh, I thought she was watching TV in the living room.

Boy: No, the film finished an hour ago. Let's go inside and bring the table out. We'll put it under this tree.

Girl: Great. It's so nice and warm.

1.5. The girl wants to

A. invite Olivia somewhere.

B. ask Olivia to do something.

C. explain something to Olivia.

Transkrypcja

Girl: Olivia, I'm phoning to thank you for your invitation, but I'm afraid I can't come. I'm really sorry about this. I asked my parents and they said that they were going out in the evening. I'll have to stay with my little brother. I know it's a problem for you and I feel bad about it, but there's nothing I can do.

Uczniowie dobrze poradzi sobie z rozwiązaniem zadania sprawdzającego umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (1.4.). Miejsce, w którym odbywa się rozmowa, poprawnie wskazało 76% gimnazjalistów. Zwrócili oni uwagę na następujący fragment tekstu: *Let's go inside and bring the table out. We'll put it under this tree. (Wejdźmy do środka [do budynku] i wynieśmy na zewnątrz stół. Postawimy go pod tym drzewem.)* i wybrali poprawną odpowiedź **A.**

Nieco większym wyzwaniem dla uczniów okazało się zadanie, które sprawdzało umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (1.5.). Poprawną odpowiedź **C.** wskazało 71% uczniów. Kluczowe dla rozwiązania tego zadania było zrozumienie informacji, że osoba mówiąca nie może skorzystać z zaproszenia: *I'm phoning to thank you for your invitation, but I'm afraid I can't come. (Dzwonię, żeby Ci podziękować za zaproszenie, ale obawiam się, że nie mogę przyjść.)* oraz fragmentu mówiącego o przyczynie odmowy: *I'll have to stay with my little brother. I know it's a problem for you and I feel bad about it, but there's nothing I can do. (Będę musiała zostać z moim młodszym bratem. Wiem, że to dla Ciebie problem i źle się z tym czuję, ale nic nie mogę poradzić.)*. Pewna liczba gimnazjalistów wybrała odpowiedź **A.** (*zaprosić gdzieś Oliwię.*), prawdopodobnie kierując się podobieństwem wyrazów *invite* oraz *invitation* bez zrozumienia ich kontekstu. Błędna odpowiedź **B.** (*poprosić Oliwię, żeby coś zrobiła.*)

wskazywali najprawdopodobniej ci zdający, którzy wyłowili w słuchanym tekście wyraz *asked* (*I asked my parents... = Zapytałam rodziców...*) i mylnie skojarzyli go z występującym w opcji **B.** *ask*, użytym w znaczeniu *prosić*.

1.5. Worüber spricht das Mädchen?

- A.** Über einen Morgen zu Hause.
- B.** Über die Fächer in der Schule.
- C.** Über das Frühstück mit der Mutter.

Transkrypcja

Dziewczyna: Mein Unterricht beginnt um acht Uhr. Meinen Wecker höre ich wie immer nicht und es ist schon so spät. So ein Pech! Ich dusche und ziehe mich schnell an. Ich habe leider keine Zeit für mein Frühstücksbrot. Mama kommt in die Küche und macht das Radio an. Sie ist böse auf mich! Ich sage nichts und laufe schnell in die Schule.

W powyższym zadaniu z języka niemieckiego uczniowie mieli udzielić odpowiedzi na pytanie, o czym mówi dziewczyna. Poprawne rozwiązanie **A.** wskazało 30% zdających. Opis wykonywanych czynności (zbyt późna pobudka, prysznic, ubieranie się, brak czasu na zjedzenie śniadania) wyraźnie dotyczył poranka w domu. Wielu uczniów wybrało jednak odpowiedzi **B.** lub **C.**, kierując się podobnie brzmiącymi wyrażeniami, pojawiającymi się w wysłuchanym tekście, np. *in die Schule* (*do szkoły*) oraz *für mein Frühstücksbrot* (*na moje śniadanie*).

W zadaniu 2., opartym na dialogu, sprawdzana była wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Rozwiązanie tego zadania najwięcej problemów sprawiło gimnazjalistom przystępującym do egzaminu z języka angielskiego (średni wynik 57%) i niemieckiego (średni wynik 54%).

Zadanie 2.

Usłyszysz dwukrotnie rozmowę na temat planów na weekend. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu dopasuj do każdej osoby (2.1.–2.4.) czynność, którą ta osoba będzie wykonywać w weekend (A–E). Wpisz odpowiednią literę w każdą kratkę.

Uwaga! Jedna czynność została podana dodatkowo i nie pasuje do żadnej z osób.

Who?		What?
2.1. Lisa	<input type="text" value="E"/>	A. taking part in a sports event
2.2. Paul	<input type="text" value="B"/>	B. helping his/her parents
2.3. Philip	<input type="text" value="A"/>	C. going to a concert
2.4. Jack	<input type="text" value="C"/>	D. preparing for a test
		E. taking care of a member of his/her family

Transkrypcja (fragment)

Boy: Hi, Lisa. How are you?

Girl: Hi, Jack. I'm tired. I've been preparing for a test. Fortunately, it wasn't as difficult as I expected. Listen, I forgot to tell you I can't go to the *Lions* concert with you on Saturday. My grandma has broken her leg and I've got to do some shopping for her. She lives close to us so it won't take much time to do it, but I want to spend the whole weekend with her.

Boy: I'm sorry to hear about your grandma. Maybe I should ask Paul? He is mad about the band.

Zadanie to wymagało dobrania do podanych osób czynności, które te osoby będą wykonywać w weekend. Najwięcej problemów sprawiło zdającym wskazanie czynności, którą będzie wykonywać Lisa (2.1.). Poprawnej odpowiedzi **E.** udzieliło 49% uczniów.

W rozmowie z kolegą Lisa wspomina o przygotowywaniu się do testu, o wyjściu na koncert i o konieczności pomocy babci, ale jedynie ta ostatnia czynność pojawia się w kontekście planów na weekend. Z wypowiedzi dziewczyny wynika, że test już się odbył, a w koncercie nie będzie mogła uczestniczyć, ponieważ musi opiekować się babcią i chce spędzić z nią cały weekend.

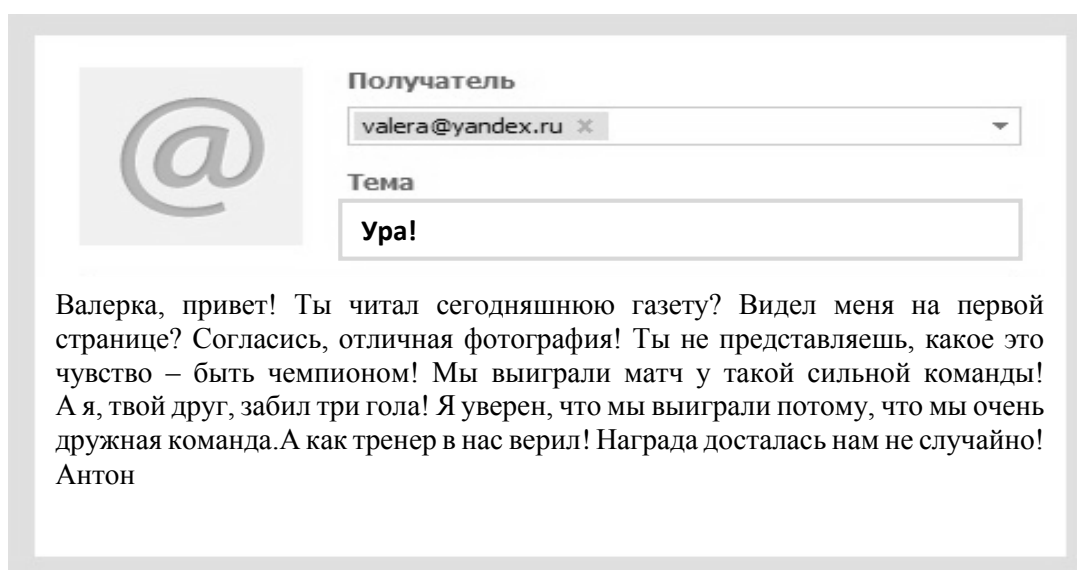
Wyzwaniem dla wielu tegorocznych zdających okazało się rozwiązanie zadań sprawdzających rozumienie tekstów pisanych. Z egzaminu z języka niemieckiego i rosyjskiego uzyskali oni znacząco niższe wyniki w tym obszarze niż w obszarze rozumienia ze słuchu. Tylko w języku angielskim wyniki w tych obszarach były porównywalne (68% i 69%).

W obszarze rozumienia tekstów pisanych w języku angielskim uczniowie uzyskali porównywalne wyniki za zadania wymagające ogólnego zrozumienia tekstu oraz za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawiły najczęściej trudności uczniom przystępującym do egzaminu z języka niemieckiego. Natomiast dla gimnazjalistów rozwiązujących zadania z języka rosyjskiego trudniejsze były zadania sprawdzające całościowe rozumienie tekstu.

Ilustrują to dwa przykłady zadań z języka rosyjskiego sprawdzające ogólne rozumienie tekstu.

Zadanie 8. (fragment)

Przeczytaj teksty. W zadaniach z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

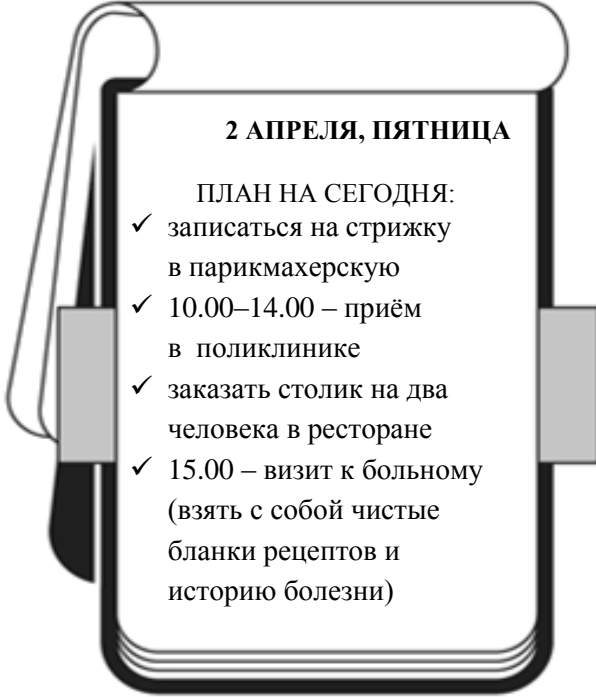
Получатель
valera@yandex.ru x

Тема
Ура!

Валерка, привет! Ты читал сегодняшнюю газету? Видел меня на первой странице? Согласись, отличная фотография! Ты не представляешь, какое это чувство – быть чемпионом! Мы выиграли матч у такой сильной команды! А я, твой друг, забил три гола! Я уверен, что мы выиграли потому, что мы очень дружная команда. А как тренер в нас верил! Награда досталась нам не случайно!
Антон

8.1. Антон пишет Валере о/об

- A. подготовке к чемпионату.
- B. победе в соревнованиях.
- C. участии в фотоконкурсе.

2 АПРЕЛЯ, ПЯТНИЦА

ПЛАН НА СЕГОДНЯ:

- ✓ записаться на стрижку в парикмахерскую
- ✓ 10.00–14.00 – приём в поликлинике
- ✓ заказать столик на два человека в ресторане
- ✓ 15.00 – визит к больному (взять с собой чистые бланки рецептов и историю болезни)

8.4. Автор текста работает

- А.** врачом.
- В.** официантом.
- С.** парикмахером.

Dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka rosyjskiego dużym wyzwaniem okazało się zadanie 8.1., sprawdzające umiejętność rozumienia głównej myśli tekstu. Poprawną odpowiedź **В.** w tym zadaniu wybrało 26% gimnazjalistów. Aby tego dokonać, nie wystarczyło zrozumieć pojedyncze wyrazy w tekście. Należało przeanalizować całą sytuację przedstawioną w e-mailu i połączyć kluczowe fragmenty tekstu, mówiące o wygranym meczu, strzelonych golach i otrzymaniu nagrody, ze słowem *победа* (*zwycięstwo*) w poprawnej odpowiedzi. Uczniowie, którzy wybierali błędne odpowiedzi, prawdopodobnie skojarzyli słowa *чемпионом* oraz *фотография*, które pojawiły się w tekście, z wyrażeniami *к чемпионату* i *в фотоконкурсе* w opcjach odpowiedzi do tego zadania.

Wyższe wyniki uzyskali uczniowie za rozwiązanie zadania 8.4., sprawdzającego umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. W zadaniu tym należało stwierdzić, kto jest autorem tekstu. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 51% gimnazjalistów. W celu poprawnego rozwiązania zadania zdający musieli zrozumieć fragmenty, które wskazywały na to, że autor tekstu jest lekarzem, np. przyjmowanie [pacjentów] w przychodni, wizyta u chorego, konieczność zabrania ze sobą druków recept i historii choroby. Pewna grupa uczniów nie zrozumiała, że autor zamierza również skorzystać z usług fryzjera i zamówić stolik w restauracji, ale nie ma to nic wspólnego z wykonywanym przez niego zawodem.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawdzana była w zadaniu 9. Dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego zadanie to okazało się trudne (średni wynik 46%). W przypadku pozostałych języków większość uczniów dość dobrze poradziła sobie z tym zadaniem.

Przyjrzyjmy się fragmentowi tego zadania na przykładzie języka angielskiego.

Zadanie 9. (fragment)

Przeczytaj trzy opinie o filmie (A–C) oraz pytania dotyczące tych opinii (9.1.–9.4.). Do każdego pytania dopasuj właściwą opinię. Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga! Jedna opinia pasuje do dwóch pytań.

THE ISLAND OF PIRATES

A.	The story is really interesting and moves quickly from one battle scene to the next. However, the film has many terrifying moments and loud sound effects, so think carefully before you take your younger brother or sister to see it. It may be too scary for them.
-----------	---

B.	I just loved this film. Captain Jack is played with great skill by Ken Adams. The music is quite good but what I like most is the action. It's so fast that you never know what's going to happen next. I also laughed out loud a few times while watching it. I really didn't expect humour in a film about pirates.
-----------	---

C.	As a huge fan of pirate films, I hoped for a much better plot than this. The opening scene is very exciting but then there's just one fight after another and the film becomes boring. It was the soundtrack that saved the film for me. I still can't stop singing the theme song.
-----------	---

Which opinion was written by a person who

9.3.	was surprised that the film was funny?	B
9.4.	expected a more interesting story?	C

W języku angielskim zadanie 9. polegało na dobraniu opinii na temat filmu do osoby, która taką opinię wyraziła. Rozwiązując zadanie częściowe 9.3., zdecydowana większość uczniów (79%) wskazała odpowiedź **B.**, słusznie uznawszy, że ostatnie dwa zdania tekstu (*I also laughed out loud a few times while watching it. I really didn't expect humour in a film about pirates.* = *Na dodatek kilka razy głośno się śmiałem/lam podczas oglądania. Naprawdę nie oczekiwałem/lam humoru w filmie o piratach.*) wyrażają zaskoczenie faktem, iż oglądany film okazał się zabawny.

Więcej problemów przysporzyło uczniom rozwiązanie zadania 9.4. Osoba, która oczekiwała bardziej interesującej historii w filmie, napisała: *As a huge fan of pirate films, I hoped for a much better plot than this.* (*Jako wielki fan filmów o piratach, miałem/lam nadzieję na lepszą fabułę.*). W dalszej części tekstu jest też mowa o tym, iż film okazał się nudny, choć początkowa scena była ekscytująca. Właściwie odczytało te informacje 51% gimnazjalistów, którzy wskazali odpowiedź **C.** Wielu uczniów błędnie wybrało odpowiedź **A.**, najprawdopodobniej sugerując się początkowym fragmentem tekstu: *The story is really interesting (...)*, w którym wystąpiły wyrazy *story* oraz *interesting* obecne również w zadaniu 9.4. Tekst ten jednak mówi o tym, że fabuła była interesująca, zatem spełniała oczekiwania widza.

Oprócz umiejętności rozumienia tekstów, w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzana była także znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. W przypadku wszystkich języków zdający uzyskali wyższe wyniki w części sprawdzającej znajomość funkcji językowych (zadania 4.–6.).

W tym obszarze dla większości gimnazjalistów najtrudniejsze okazało się zadanie 4., które wymagało wybrania właściwej reakcji na wypowiedzi wysłuchane z płyty CD. Ilustruje to przykład z języka angielskiego.

Zadanie 4.

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi (4.1.–4.4.). Do każdej z nich dobierz właściwą reakcję (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga! Jedna reakcja została podana dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. Thanks, I'll try.
- B. Better than I did.
- C. Sure, help yourself.
- D. It was my pleasure.
- E. No, my mum helped me.

4.1.	4.2.	4.3.	4.4.
E	D	C	A

Transkrypcja

Wypowiedź 1.

Woman: Did you do all the cleaning by yourself?

Wypowiedź 2.

Man: Thank you for your help.

Wypowiedź 3.

Woman: Can I have one of these cookies, please?

Wypowiedź 4.

Man: Come to my party if you can, please.

Największą trudność w tym zadaniu sprawiło uczniom dobranie prawidłowej reakcji do wypowiedzi 1. 52% gimnazjalistów wskazało poprawną odpowiedź **E.**, która stanowi odpowiedź na zadane pytanie (*Posprzątałeś/łaś wszystko sam/a? – Nie, moja mama mi pomogła.*). Dla wielu uczniów atrakcyjna okazała się jednak odpowiedź **A.**, zawierająca słowo *yourself* w wyrażeniu *help yourself* (*poczęstuj się*). Wyraz *yourself* w pytaniu wystąpił w zwrocie *by yourself* (*sam/a = bez pomocy innych osób*), zatem pomimo identycznej formy nie są to odpowiadające sobie elementy.

Zdecydowanie łatwiejsze dla gimnazjalistów okazało się zadanie 6., w którym należało wybrać odpowiednie reakcje do sytuacji opisanych w języku polskim. Wysokie wyniki uczniowie osiągnęli za rozwiązanie zadań, w których sprawdzana była znajomość typowych wyrażień i zwrotów grzecznościowych. Ilustrują to przykłady z języka niemieckiego i angielskiego.

Zadanie 6.

Dla każdej z opisanych sytuacji wybierz właściwą reakcję. Zakreśl literę A, B albo C.

6.3. Powitaj gości, którzy Cię odwiedzają.

- A. Herzliche Grüße.
- B. Herzlich willkommen.
- C. Herzlichen Dank.

6.3. Kolega przekazuje Ci zaskakującą wiadomość. Jak wyrazisz zdziwienie?

- A. It's no surprise!
- B. Really? What a surprise!
- C. Is that really surprising?

Pomimo, że zarówno w języku angielskim jak i niemieckim wszystkie odpowiedzi zawierały takie same lub podobne wyrazy, zdecydowana większość uczniów nie miała problemów z wyborem poprawnej odpowiedzi. W przypadku języka angielskiego właściwy sposób wyrażenia zdziwienia wskazało 91% uczniów, natomiast w przypadku języka niemieckiego właściwą formę powitania gości wybrało 72% gimnazjalistów.

W arkuszu egzaminacyjnym były dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Pierwsze z nich (zadanie 10.) sprawdzało przede wszystkim znajomość leksyki, a drugie (zadanie 11.) znajomość struktur gramatycznych. Uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego i niemieckiego uzyskali niższy średni wynik w zadaniu sprawdzającym znajomość słownictwa, natomiast w języku rosyjskim trudniejsze okazało się zadanie sprawdzające znajomość struktur gramatycznych.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – 45% punktów
- z języka niemieckiego – 80% punktów
- z języka rosyjskiego – 51% punktów
- z języka francuskiego – 100% punktów (11 zdających)
- z języka hiszpańskiego – 50% punktów (9 zdających).

Analiza wyników egzaminu pokazuje, że w uczniowie lepiej opanowali umiejętności związane z rozumieniem wypowiedzi (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych) niż z tworzeniem wypowiedzi. Najsłabiej opanowaną umiejętnością, niezależnie od wybranego języka, jest umiejętność stosowania środków językowych.

Na poziomie rozszerzonym – w porównaniu z poziomem podstawowym – w podstawie programowej w zakresie rozumienia ze słuchu nie określono żadnych dodatkowych umiejętności. Zadania różnią się od tych na poziomie podstawowym długością tekstów, tempem odtwarzanych nagrań oraz wymaganym do ich rozwiązania zakresem środków językowych.

Zadanie 1. oparte jest na dwóch różnorodnych tekstach i, podobnie jak na poziomie podstawowym, sprawdzane są w nim różne umiejętności z podstawy programowej. Zadanie 2. sprawdza wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Jest ono oparte na wypowiedziach czterech osób na zbliżony temat i wymaga od gimnazjalistów dużej koncentracji, aby odszukać w tekście informacje niezbędne do udzielenia poprawnej odpowiedzi.

W przypadku języka angielskiego i niemieckiego wyniki uzyskane w obu zadaniach były porównywalne (dla języka angielskiego odpowiednio 53% i 54%, dla języka niemieckiego – 83% i 81%). Dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego, trudniejsze okazało się zadanie 1.

Poniżej przedstawiono zadanie 2. w języku niemieckim.

Zadanie 2. (fragment)

Usłyszysz dwukrotnie wypowiedzi nastolatków na temat ich obowiązków domowych. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu dopasuj do każdej wypowiedzi odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

- A.** Ich mache nicht gern Einkäufe.
- B.** Ich möchte zu Hause mehr helfen.
- C.** Ich bin mit der Idee meiner Eltern zufrieden.
- D.** Ich muss auf meinen kleinen Bruder aufpassen.
- E.** Ich helfe beim Mittagessen für die ganze Familie.

2.1.	2.2.
C	E

Transkrypcja

Wypowiedź 1.

Ich habe eine ältere Schwester und einen kleineren Bruder. Wir wohnen in einem großen Einfamilienhaus mit sechs Zimmern, einer Küche und zwei Badezimmern. Eine Person kann das alles an einem Tag nicht aufräumen. Deshalb haben meine Eltern das anders organisiert. Jeder in der Familie räumt jetzt sein eigenes Zimmer und noch einen Raum auf. Das ist toll. Ich habe jetzt mehr Freizeit, denn ich muss nicht so viel aufräumen wie früher.

Wypowiedź 2.

Morgens geht Andreas, mein älterer Bruder, mit unserem Hund spazieren. Dann bringt er mich zur Schule. Nach dem Unterricht fahre ich mit dem Bus nach Hause und Andreas macht Einkäufe. Zu Hause bereite ich mit meiner Oma das Mittagessen zu, z. B. wasche ich Gemüse oder schäle Kartoffeln. Wenn die Eltern zurückkommen, essen wir alle zu Mittag. Unsere Eltern sind sehr zufrieden mit uns!

W powyższym zadaniu większość uczniów miała trudności w dobraniu właściwego zdania do wypowiedzi 1., która dotyczyła pomysłu rodziców na podział obowiązków w rodzinie. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 76% gimnazjalistów. Zwrócili oni uwagę na wyrażenie *Das ist toll.*, wskazujące na zadowolenie osoby mówiącej z pomysłu rodziców, i wybrali odpowiedź C. Niektórzy uczniowie błędnie wybrali odpowiedź E. (*Pomagam przy obiedzie dla całej rodziny.*). Prawdopodobnie zasugerowali się oni występującym w zdaniu E. czasownikiem *helfen* (*pomagać*) oraz wyrażeniem *die ganze Familie* (*cała rodzina*). Nie zwrócili jednak uwagi na to, że w wypowiedzi 1. nie ma żadnej informacji o pomaganiu przy przygotowywaniu obiadu.

Znacznie więcej gimnazjalistów dobrało właściwe zdanie do wypowiedzi 2. W tekście, który dotyczył podziału obowiązków domowych między rodzeństwem, była mowa między innymi o przygotowywaniu obiadu i osoba mówiąca była w to przygotowanie zaangażowana. Na tej podstawie większość uczniów (86%) udzieliła poprawnej odpowiedzi E. Osoby, które wskazały błędną odpowiedź, najczęściej wybierały zdanie C., sugerując się prawdopodobnie końcowym fragmentem tekstu, w którym pojawiły się dwa słowa ze zdania C.: *Eltern* (*rodzice*) i *zufrieden* (*zadowolony*). Słowa te występowały jednak w zupełnie innym kontekście. Takie rozwiązanie zadania nie mogło być uznane za poprawne, ponieważ wypowiedź 2. nie dotyczyła żadnego pomysłu rodziców.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych, w porównaniu do wymagań z poziomu podstawowego, oprócz zakładanej lepszej znajomości środków językowych, w podstawie programowej określono dwie umiejętności dodatkowe, które powinni opanować uczniowie na poziomie rozszerzonym, tj. określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 3.) oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 4.). Gimnazjaliści, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego lub rosyjskiego, lepiej opanowali umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu, natomiast dla uczniów rozwiązujących zadania z języka niemieckiego łatwiejsze okazało się zadanie sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

W tej części arkusza sprawdzana była również umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadanie 5.). Najwyższy wynik za to zadanie uzyskali uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu z języka niemieckiego (średni wynik 88%), natomiast dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka rosyjskiego lub angielskiego zadanie to okazało się najtrudniejsze w tej części arkusza (średni wynik – odpowiednio 45% oraz 46%).

Zadanie 5.

Przeczytaj informacje o trzech osobach (5.1.–5.3.) oraz opisy czterech sklepów oferujących pamiątki (A–D). Do każdej osoby dopasuj sklep, który najbardziej by jej odpowiadał. Wpisz odpowiednią literę obok numeru każdej osoby.

Uwaga! Jeden opis został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej osoby.

5.1. **D**

I've got many friends and I'd like to buy souvenirs for them. I could get them English tea in special boxes, but the boxes aren't cheap. I want to spend as little money as possible. That's why I think nice postcards showing London attractions will do.

5.2. **B**

When my best friends are on holidays, they buy me quite expensive things. I've decided to get them some clothes with pictures of London sights. I have little time, so the shop must be in central London.

5.3. **A**

I collect tea boxes, but as I've already got many boxes with London sights on them, I'm going to buy a painting of my favourite place – the London Eye. I'll look for it in shops in the suburbs. Shops outside the centre of the city sell souvenirs cheaper.

A.

Always London is a gift shop in a quiet area, far from the noise of the city centre. You can take your time looking for souvenirs. Instead of postcards which you can buy in many shops in the area, they offer quality T-shirts and paintings of London sights.

B.

How Are You? offers gifts like tea tins with excellent English tea. You can also buy posters and T-shirts showing London sights, like the London Eye or the Houses of Parliament. The shop's location in the heart of London is convenient for tourists, but makes the prices quite high.

C.

The gift shop *Great Time* specializes in tea. You can buy tea in tins and boxes with famous London sights on them. Apart from tea, they sell paintings of London attractions. The shop is conveniently located in central London, next to the Trafalgar Square underground station.

D.

In *Good Choice* there are many small items like miniature London cabs and pictures of the Royal Family. Other souvenirs, like postcards, pencils and mugs, show the pictures of famous London sights. The shop is located far from the busy city centre, so it offers good value and low prices.

Poprawne rozwiązanie zadania wymagało zestawienia ze sobą informacji na temat preferencji poszczególnych osób z opisami sklepów z pamiątkami. Aby dobrać właściwy sklep do danej osoby, należało zwrócić uwagę na informacje szczegółowe dotyczące asortymentu sklepów, ich lokalizacji i cen oferowanych tam towarów. Najtrudniejsze dla zdających okazało się zadanie 5.3. Uczniowie musieli w nim dobrać sklep do osoby, która chce nabyć obraz z widokiem swojego ulubionego miejsca – London Eye (jedna z atrakcji turystycznych Londynu) i zamierza kupić go na przedmieściach, ponieważ tam pamiątki są tańsze. Poprawną odpowiedź **A.** wybrało 38% gimnazjalistów. Dla wielu uczniów atrakcyjne okazały się pozostałe opcje odpowiedzi, ponieważ

w każdym z opisywanych sklepów sprzedawane są jakieś pamiątki z widokami Londynu. Osoby, które wybrały opcje **B.** lub **C.**, nie zwróciły uwagi na to, iż opisywane sklepy znajdują się w centrum miasta, natomiast sklep oznaczony literą **D.** nie spełniał wymagań osoby 5.3., ponieważ wśród sprzedawanych przez ten sklep pamiątek z widokiem znanych miejsc w Londynie nie ma obrazów.

Mniej trudności sprawiło uczniom rozwiązanie zadania częściowego 5.2. W zadaniu tym należało dobrać sklep do osoby, która zamierza kupić znajomym element odzieży w sklepie położonym w centrum miasta. Poprawną odpowiedź **B.** wybrało 52% gimnazjalistów. Tymczasem wielu uczniów wskazało odpowiedź **A.** lub **D.** Ten błędny wybór najprawdopodobniej spowodowała obecność w obydwu tekstach słów *city centre* (*centrum miasta*). Najwyraźniej uwadze uczniów umknęło poprzedzające te słowa wyrażenie *far from* (*z dala od*). Sklepy oznaczone literami A. i D. nie spełniały wymagań kupującego ze względu na swoją lokalizację poza centrum miasta. Ponadto w sklepie oznaczonym literą D. nie sprzedawano żadnych ubrań.

Oprócz zadań zamkniętych, sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych, w arkuszach egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym występują zadania otwarte, sprawdzające umiejętność stosowania środków językowych oraz umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej.

Stosowanie środków językowych to umiejętność zdecydowanie najslabiej opanowana przez wszystkich gimnazjalistów. Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu w zadaniu 6. ani poprawnie uzupełnić bądź przetłumaczyć zdań w zadaniu 7. W przypadku języka angielskiego najtrudniejsze okazały się: utworzenie pytania z konstrukcją modalną *have to* (*musieć*) w czasie Past Simple oraz uzupełnienie zdania czasownikiem *live* (*mieszkać*) w czasie Present Perfect lub Present Perfect Continuous. W języku rosyjskim w zadaniu 6. problem stanowiło utworzenie formy 3. osoby liczby pojedynczej czasownika *зaxoдumь* (*zachodzić*). W języku niemieckim natomiast większość uczniów nie potrafiła utworzyć stopnia wyższego od przymiotnika *lang* lub nie rozpoznała konieczności jego utworzenia.

W ostatnim zadaniu w arkuszu gimnazjaliści mieli napisać tekst o długości 50–100 słów na jeden z poniższych tematów:

– dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego:

Zadanie 8.

Kilka dni temu przeprowadziłeś(-aś) się do nowego domu/mieszkania. W e-mailu do kolegi/koleżanki z Londynu:

- **wyjaśnij, dlaczego Twoja rodzina zmieniła miejsce zamieszkania**
- **zrelacjonuj wydarzenie, które miało miejsce podczas przeprowadzki**
- **opisz swój nowy pokój.**

Podpisz się jako XYZ.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.

– dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego i niemieckiego:

Zadanie 8.

Rozpocząłeś/Rozpoczęłaś naukę w nowej szkole. W e-mailu do kolegi/koleżanki z Rosji (Niemiec):

- **wyjaśnij, dlaczego wybrałeś(-aś) właśnie tę szkołę**
- **opisz salę lekcyjną, która najbardziej Ci się podoba**
- **zrelacjonuj wydarzenie, które miało miejsce w szkole w pierwszym dniu nauki.**

Podpisz się jako XYZ.

***Rozwiń** swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.*

W zadaniu sprawdzane było opanowanie przez uczniów kilku wymagań określonych w podstawie programowej w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnej. Obydwa tematy wymagały od uczniów wykazania się umiejętnością opisywania przedmiotów i miejsc, umiejętnością relacjonowania wydarzeń z przeszłości oraz umiejętnością przekazywania informacji i wyjaśnień. Dodatkowo pierwszy z tematów sprawdzał umiejętność przedstawiania faktów z przeszłości i teraźniejszości, a drugi – umiejętność wyrażania i uzasadniania swoich poglądów.

Uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego i rosyjskiego znacznie słabiej poradzili sobie z wykonaniem tego zadania niż gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka niemieckiego. Niski średni wynik uzyskany przez zdających w zakresie treści (48% z języka angielskiego, 41% z rosyjskiego) wskazuje na to, że mieli oni trudności w komunikatywnym przekazywaniu informacji i rozwijaniu swoich wypowiedzi. Zredagowane przez gimnazjalistów teksty charakteryzują się wąskim zakresem stosowanych środków językowych oraz dużą liczbą błędów językowych, które często powodują zakłócenie komunikacji, co ma swój negatywny wpływ na ocenę treści oraz spójności i logiki. W przypadku języka angielskiego oraz języka rosyjskiego uczniowie uzyskali najniższy wynik za to zadanie właśnie w kryterium poprawności językowej. W przypadku języka niemieckiego najniższe wyniki dotyczą zarówno kryterium poprawności językowej, jak i kryterium treści. We wszystkich językach najwyższe wyniki gimnazjaliści uzyskali w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.

Jolanta Gołaszewska
dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży